

Den 29. marts 2005 afgav jeg opfølgingsrapport (nr. 1) vedrørende min inspektion den 17. maj 2004 af Boligerne Kildebakken. I rapporten anmodede jeg om underretning mv. vedrørende forskellige forhold.

Jeg modtog i den anledning herefter en udtalelse af 26. juli 2005 med bilag fra Storstrøms Amt, Social- og psykiatريفorvaltningen, Voksenafdelingen, herunder en udtalelse fra Boligerne Kildebakken dateret den 21. juni 2005.

Jeg skal herefter meddele følgende:

Ad punkt 4.2. Medicin, læge mv.

Kildebakken oplyste allerede under inspektionen at der var taget initiativ til revision af Kildebakkens interne retningslinjer vedrørende medicinhåndtering.

Jeg anførte i den endelig rapport at jeg gik ud fra at Boligerne Kildebakken (nu) indfører en sådan form for kontrol med restmedicinen for at sikre at der ikke sker (kan ske) misbrug og omsætning af medicin.

Jeg bad samtidig om at modtage kopi af Kildebakkens interne, reviderede retningslinjer vedrørende medicin når disse forelå.

I min opfølgingsrapport (nr. 1) anførte jeg at jeg fortsat afventede modtagelse af Kildebakkens interne, reviderede retningslinjer.

Jeg har nu modtaget kopi af ”Administration og håndtering af medicin for beboere på Kildebakken og Bofællesskabet Rådhusvej”. Det fremgår at retningslinjerne er revideret i marts 2005. Af retningslinjerne fremgår bl.a.:

”...

Såfremt der er returmedicin til apoteket, er grupperne selv ansvarlige for at låse det ned i returkassen. Kassen skal være aflåst.

...

Ved udskrivning herfra skal medicinen afleveres til beboeren, pårørende eller til apoteket mod kvittering fra den, der modtager medicinen”

Amtet har henvist til de vedlagte retningslinjer.

Jeg går ud fra at samme procedure følges hvor medicin sendes retur til apoteket af andre årsager end udskrivning fra bostedet fx hvor en beboer skal ophøre med at modtage en slags medicin.

Jeg foretager mig herefter ikke mere vedrørende dette spørgsmål.

Ad punkt 4.3. Arbejde og fritid

Som opfølgning på min endelige rapport oplyste Kildebakken bl.a. at det var bostedets ønske i efteråret 2004 at lave oplæg til forvaltningen om etablering af værksteder i en pavillon og en it-café.

I min opfølgingsrapport (nr. 1) anmodede jeg bostedet og/eller amtet om at underrette mig om forløbet af de omtalte planer om etablering af pavillon og it-café.

Boligerne Kildebakken har hertil anført følgende:

”Et enigt beboerråd, MED-udvalg og leder, har besluttet at de oprindelige ønsker/planer i 2004 om en pavillon/it-café ændres.

Årsagen skal søges i den politiske beslutning og vedtagelse at amtet bygger et Aktivitetshus i Næstved. Det er et tilbud, der også stilles til rådige-

hed for Kildebakkens beboere. Aktivitetshuset forventes klar til brug efteråret 2006. Der sker fortsat udvikling af dagtilbud på Kildebakken.

I relation til ombygningen af Kildebakkens 1. sal, er der kommet bedre og større boliger. Det er i dag et faktum at beboerne, der ønsker at benytte it, anskaffer egen computer i egen bolig.

Kildebakken har fortsat en fælles computer, denne benyttes meget sparsomt.”

Amtet har oplyst at det af Kildebakken anførte, er i overensstemmelse med forvaltningens drøftelser med Kildebakken, og at Amtet ikke har yderligere bemærkninger til emnet.

Jeg har noteret mig det oplyste om at det politisk er besluttet at der skal bygges et aktivitetshus i Næstved, og at dette tilbud også skal stilles til rådighed for Kildebakkens beboere.

Ad punkt 4.7. Rygepolitik

I min opfølgingsrapport (nr. 1) anførte jeg følgende:

”...

I den endelige rapport gav jeg udtryk for – som jeg også havde gjort under inspektionen – at det efter min opfattelse ikke nødvendigvis er sådan at beboerne skal have lov til at ryge hvor de ønsker det. Ved en vurdering af om en sådan løsning er rimelig, er der navnlig et hensyn at tage til de beboere der ikke ryger, idet bostedet også er deres hjem. Jeg gik ud fra at beboerne er med til at bestemme hvor der må ryges, og hvor der ikke må ryges. Men på bostedets fællesarealer er der efter min opfattelse ikke noget til hinder for at det er bostedet der fastsætter en rygepolitik. En sådan politik kan f.eks. indebære at der ikke må ryges på gangarealer, at nogle opholdsrum holdes røgfri (eventuelt røgfri tidspunkter) eller udstyres med tilstrækkelig udluftning, og at beboerne i samarbejde med personalet forsøger at begrænse rygningen på egen stue f.eks. gennem frivillige aftaler om cigaretforbruget. Jeg bemærkede dog at en sådan ordning kun kan indføres som en anbefaling til beboerne.

Jeg bad bostedet om at oplyse mig om hvad mine bemærkninger gav anledning til.

Jeg bemærkede at jeg var opmærksom på at det forhold at bostedet er beboernes hjem – og samtidig de ansattes arbejdsplads – og at det således er beboernes beslutning om der må ryges eller ej, kan give nogle vanskelige problemer i forholdet mellem lov om social service og lov om røgfri miljøer i offentlige lokaler mv. (lov nr. 436 af 14. juni 1995 med senere ændringer).

Boligerne Kildebakken har oplyst at bemærkningerne og dialogen under inspektionen sammenholdt med at Storstrøms Amt har indført rygeforbud på sygehusene, har givet bostedet anledning til at evaluere og eventuelt revidere rygepolitikken både i bruger/pårørenderådet og i MED-udvalget. Jeg forstår at mine bemærkninger i den endelige rapport vil indgå i drøftelserne i begge fora.

Jeg beder bostedet underrette mig om hvad disse drøftelser har ført til.”

Både Kildebakken og Amtet har henvist til den vedlagte rygepolitik for Kildebakken.

Rygepolitikkerne er opdelt i rygepolitikker for hver enkelt afdeling. Overordnet lyder rygepolitikken som følgende:

”Udgangspunktet er, at rygere og ikke-rygere udviser gensidig forståelse og følger gældende retningslinjer:

- Der må ikke ryges under alle møder og ansættelsessamtaler på Kildebakken.
- Der må ikke ryges i selve køkkenarealer (der hvor der laves mad), skyllerum, gange, kontorer og i bilerne.

Boligerne Kildebakken ønsker at medvirke til nedbringelse af antallet af rygere blandt medarbejderne gennem oplysningsvirksomhed og rygestopkurser.

...”

Kildebakkens overordnede rygepolitik er der senest foretaget revision af i oktober 2004. I december 2004 blev der vedtaget henholdsvis rygepolitik for Kildebakkens kælderetage og 1. sal. I maj 2005 blev der endvidere indført rygepolitik på Kildebakkens 2. sal, der yderligere er inddelt efter beboergruppe.

Jeg har noteret mig at der er vedtaget/revideret rygepolitikker for Kildebakkens lokaler. Jeg foretager mig ikke videre vedrørende spørgsmålet.

Ad punkt 4.9. Vold

I min opfølgingsrapport (nr. 1) udtalte jeg:

”Bostedets retningslinjer henvender sig efter sin ordlyd til personalet, mens det i amtets notat ikke er angivet hvem der er kompetent til at foretage vurdering af om der skal indgives politianmeldelse.

Den enkelte ansatte som har været udsat for vold eller trusler om vold, har naturligvis mulighed for selv at indgive politianmeldelse. Det er imidlertid efter min opfattelse ikke rimeligt eller hensigtsmæssigt at det skal være overladt til den enkelte ansatte at træffe afgørelse om indgivelse af politianmeldelse. Det er efter min opfattelse en ledelsesopgave der bedst varetages på den enkelte institution (bosted) eventuelt på grundlag af nogle generelle retningslinjer fastsat af amtet.

På baggrund af det under inspektionen oplyste går jeg ud fra at Kildebakkens forstander deler denne opfattelse.

Dette burde efter min opfattelse udtrykkeligt fremgå af bostedets (og/eller amtets) retningslinjer. Jeg henstiller til bostedet og amtet at overveje at ændre notatet (notaterne) i overensstemmelse hermed. Jeg beder om underretning om hvad bostedet og amtet foretager sig i anledning af denne henstilling.

Det er efter min opfattelse også vigtigt at det står klart for bostedets personale at personalet ikke skal være i tvivl om at politiet kan tilkaldes hvis det skønnes nødvendigt i en konkret, akut situation – og at denne vurdering ikke alene er personalets.

Dette kunne efter min opfattelse med fordel fremgå af bostedets og/eller amtets notat.

Jeg beder amtet og bostedet oplyse hvad mine bemærkninger giver anledning til.”

Kildebakken har vedlagt kopi af de reviderede retningslinjer. Amtet har henvist til at Kildebakken har præciseret notatet om vold/chikane i overensstemmelse med mine bemærkninger om politianmeldelse.

Det fremgår nu af Kildebakkens notat herom at det er forstanderen der tager stilling til om episoden skal politianmeldes.

Amtet har herunder oplyst at forvaltningen har sendt mine bemærkninger videre til Storstrøms Amts MED-hovedudvalg med henblik på en eventuel præcisering af notat af 27. maj 2003 således:

”...

- At det er forstanderens opgave at vurdere, om der skal foretages politianmeldelse. Dette ændrer ikke på, at den enkelte, der har været udsat for vold eller trusler, altid selv har mulighed for at indgive politianmeldelse.
- At politiet kan tilkaldes, hvis det skønnes nødvendigt, og at denne vurdering ikke alene er personalets.

...”

Jeg har noteret mig det oplyste, og jeg foretager ikke videre vedrørende spørgsmålet – uanset at det fortsat ikke udtrykkeligt af Kildebakkens notat fremgår at personalet ikke skal være i tvivl om at politiet kan tilkaldes hvis det skønnes nødvendigt i en konkret, akut situation – og at denne vurdering ikke alene er personalets.

Ad punkt 6.2. Andre indgreb omtalt under inspektionen

I min endelige rapport bad jeg amtet og bostedet oplyse hvilke skridt der ville blive taget til at afklare (og fjerne) den i min endelige rapport omtalte usikkerhed vedrørende registrering og indberetning af fastholdelse i hygiejnesituationer for personalet.

Herom anførte jeg i min opfølgingsrapport (nr. 1):

”Bostedet har oplyst at der i efteråret 2004 vil blive afholdt fire dages undervisning for personalet på Kildebakken forestået af Formidlingscenter Øst. Og at der vil blive afholdt en temadag om borgerindflydelse, omsorg og magt og om myndiggørelse. Bostedet har videre oplyst at bostedet i det daglige arbejde vil søge større åbenhed ved at tage emnet op på gruppemøder og ved beboergennemgange. Undervisningen, den større åbenhed og dialogen skal sammenkobles med de retningslinjer der er planlagt udarbejdet på bostedet.

Amtet har vedrørende usikkerheden på Kildebakken oplyst at Social- og psykiatريفorvaltningen skriftligt vil beskrive og præcisere reglerne om godkendelse og indberetning af fastholdelse i hygiejnesituationer. Herudover vil forvaltningen arrangere en temadag for medarbejderne hvor de nye regler kan blive diskuteret og afklaret yderligere.

Jeg går ud fra at undervisningen og temadagen nu er blevet afholdt og foretager mig ikke yderligere vedrørende dette spørgsmål. For god ordens skyld beder jeg amtet om til min orientering at sende mig en kopi af den skriftlige beskrivelse og præcisering af reglerne om godkendelse og indberetning af fastholdelse i hygiejnesituationer som amtet har oplyst at ville sende til Kildebakken.”

Hertil har amtet oplyst at forvaltningen har valgt ikke at lave særskilt, skriftlig præcisering af reglerne om fastholdelse i hygiejnesituationer. Amtet har videre anført:

”Det er forvaltningens vurdering, at der er sket en tilstrækkelig præcisering af reglerne om indberetning i brevet af 21. oktober 2004, og at de omtalte temadage gav den nødvendige uddybning af reglerne om hygiejnesituationer, hvilket gjorde en skriftlig fremstilling overflødig. Denne opfattelse blev bekræftet af den løbende dialog med forstanderen vedr. magtanvendelser.”

Jeg går ud fra at det brev af 21. oktober 2004 som forvaltningen henviser til, er det notat om generelle bemærkninger til Kildebakkens indberetninger om magtanvendelse som jeg modtog med amtets brev af 26. oktober 2004 (som svar på min endelige rapport).

Jeg har herefter noteret mig det oplyste.

Ad punkt 8.1. Kvalitetsstandard

I min opfølgingsrapport (nr. 1) bemærkede jeg at det ved opslag på amtets hjemmeside ikke umiddelbart var muligt at finde frem til den efter bilag nr. 249 af 2. april 2003 fastsatte kvalitetsstandard. Jeg gik derfor ud fra at kvalitetsstandarden endnu ikke forelå i en endelig politisk godkendt udgave.

Jeg udtalte at det var beklageligt at der ikke forelå en kvalitetsstandard mere end et år efter den burde have foreligget første gang.

Jeg bad amtet om at underrette mig om hvornår kvalitetsstandarden forventes at foreligge og sende mig en kopi heraf. Jeg bad samtidig amtet om at oplyse om (hvornår) og i givet fald hvordan amtet opfylder kravene i § 1, stk. 3, og § 3 i den ovennævnte bekendtgørelse.

Hertil har amtet oplyst at kvalitetsstandarden forventes at foreligge politisk godkendt og tilgængelig på internettet inden årets udgang. Amtet har samtidig oplyst at institutionens serviceniveau fremgår dels af amtets hjemmeside og institutionens egen hjemmeside. Endvidere har institutionen lavet forskelligt informationsmateriale som udleveres ved henvendelse. Disse pjecer er pt. under revision.

Idet jeg på nuværende tidspunkt må lægge afgørende vægt på at kvalitetsstandarderne er udarbejdet og tilgængelige inden årets udgang – hvilket jeg lægger til grund bliver tilfældet, foretager jeg mig ikke videre i dette spørgsmål.

Ad punkt 8.2. Storstrøms Amts tilsynsnotat af 19. september 2003

I min opfølgingsrapport (nr. 1) anbefalede jeg på ny amtet at overveje en præcisering af tilsynsnotatet således at det udtrykkeligt fremgår at bostedets bemærkninger til amtets udkast til tilsynsrapport i fornødent omfang skal indarbejdes i tilsynsrapporten før denne bliver endelig. Jeg bemærkede samtidig at en sådan præcisering efter min opfattelse vil indebære en større sikkerhed for at bostedets eventuelle bemærkninger mv. medtages i en tilsynsrapport der forelægges for Social- og psykia-

triudvalget, og at det samtidig sikres at forvaltningens stillingtagen til forholdene på bostedet sker på et sikrere og mere korrekt grundlag.

Jeg beklagede samtidig de misforståelser ordvalget i min endelige rapport måtte have givet anledning til.

Hertil har amtet oplyst at forvaltningen vil foretage den forklarende præcisering, således at det fremgår af tilsynsnotatet, at institutionens bemærkninger skal indarbejdes i rapporten før den bliver endelig.

Jeg tager det oplyste til efterretning.

I min opfølgingsrapport (nr. 1) anførte jeg videre:

”Som det fremgår af det citerede i den endelige rapport, skal bostedet og forvaltningens ledelse – i de tilfælde hvor der afdækkes mindre hensigtsmæssige forhold – samarbejde om udarbejdelse af en plan for hvorledes der rettes op på disse forhold. Det fremgår også at resultaterne af tilsynet skal dokumenteres skriftlig, og at tilsynsbesøg skal kombineres med formaliserede opfølgingsprocedurer.

Jeg anførte herefter at den i tilsynsnotatet beskrevne procedure efter min opfattelse ikke i tilstrækkelig grad sikrer en systematisk, umiddelbar og operativ opfølgning på og afslutning af de spørgsmål mv. som må blive rejst i forbindelse med tilsynsbesøg i henhold til retssikkerhedslovens § 39 – særligt i forhold til bosteder mv. hvor der foretages tilsynsbesøg. Jeg henstillede at amtet ændrede (eller præciserede) proceduren med henblik på at sikre en sådan opfølgning, og jeg bad om underretning om hvad amtet foretog i anledning af denne henstilling.

...

Hertil har amtet oplyst at en tilsynsrapport videregives til afdelingens kontorchef der tager stilling til hvorvidt der skal iværksættes et udvidet tilsyn eller andre ekstraordinære tiltag overfor institutionen. Endvidere lægges tilsynsrapporten til institutionens forvaltningskonsulent der kontakter institutionen med henblik på at kontrollere at der er taget de nødvendige skridt til ændringer af forhold som er nævnt i rapporten. Konsulenten yder endvidere vejledning i hvilke ændringer der bør ske, og hvor-

dan de kan gennemføres. Såfremt det er nødvendigt, inddrager konsulentten andre instanser som fx embedslæge, arbejdstilsyn, amtets Bygge- og Energikontor m.fl.

Amtet har videre oplyst at forvaltningen ved efterfølgende tilsynsbesøg følger op på bemærkningerne i rapporten fra det forrige tilsyn.

Som jeg anførte i den endelige rapport, fremgår det af amtets tilsynsnotat at bostedet og forvaltningens ledelse – i de tilfælde hvor der afdækkes mindre hensigtsmæssige forhold – skal samarbejde om udarbejdelse af en plan for hvorledes der rettes op på disse forhold. Det fremgår også at resultaterne af tilsynet skal dokumenteres skriftligt, og at tilsynsbesøg skal kombineres med formaliserede opfølgingsprocedurer. Det fremgår tillige at det af tilsynsrapporten – såfremt tilsynet har afdækket mindre hensigtsmæssige forhold – skal fremgå hvorledes der er fulgt op på og hvornår disse forhold forventes at være rettet. Det fremgår endvidere af amtets tilsynsnotat at der ”er behov for at få tilrettet tilsynet i overensstemmelse med de af Amtsrådsforeningen beskrevne fælles retningslinjer og med det formål at skabe bedre systematik og dokumentation for tilsynet.

Det fremgår ikke klart af amtets udtalelse hvorledes amtet stiller sig til den henstilling om at ændre (eller præcisere) proceduren med henblik på at sikre en mere systematisk, umiddelbar og operativ opfølgning på og afslutning af de spørgsmål mv. som må blive rejst i forbindelse med tilsynsbesøg i henhold til retssikkerhedslovens § 39.

Amtet har i udtalelsen af 26. oktober 2004 uddybet amtets procedure for opfølgning på tilsynsbesøg i forhold til tilsynsnotatet af 19. september 2003. Herunder har amtet oplyst at tilsynsrapporten lægges til institutionens forvaltningskonsulent der kontakter institutionen med henblik på at kontrollere at der er taget de nødvendige skridt til ændringer af forhold som er nævnt i rapporten, og at konsulenten herunder endvidere yder vejledning i hvilke ændringer der bør ske, og hvordan de kan gennemføres.

Jeg beder – med henblik på om jeg skal opretholde min henstilling – amtet om at oplyse hvorvidt de opfølgningstiltag amtet har beskrevet i udtalelsen af 26. oktober 2004 er indarbejdet i tilsynsnotatet af 19. september 2003. Jeg beder samtidig amtet om at oplyse om den nu beskrevne opfølgning foregår skriftligt (nedskrives) således at det efterfølgende vil kunne dokumenteres hvorledes der er fulgt op på de spørgsmål mv. der måtte være rejst under et tilsynsbesøg – i overensstemmelse med bemærkningerne om skriftlighed i tilsynsnotatet af 19. september 2003.

Jeg beder endelig amtet om at oplyse hvilke overvejelser amtet har gjort sig i forhold til institutionens forvaltningskonsulents opfølgning på de forhold der i følge tilsynsrapporten skal ændres på. Jeg sigter herved særligt til de inhabilitetsbetragtninger som jeg gav udtryk for i den endelige rapport.

For så vidt angår det af amtet oplyste om at forvaltningen ved efterfølgende tilsynsbesøg følger op på bemærkningerne i rapporten fra det forrige tilsyn, bemærker jeg at jeg går ud fra at – da amtet samtidig har oplyst at der ikke gennemføres årlige tilsynsbesøg, men at tilsynsbesøg foretages hvert andet år – hovedparten af de under et tilsynsbesøg rejste spørgsmål mv. er afklarede inden næste tilsynsbesøg. Dette udelukker naturligvis ikke at der ved efterfølgende tilsynsbesøg tages et vist udgangspunkt i rapporten fra det (eller de) tidligere tilsynsbesøg.”

Hertil har amtet oplyst at forvaltningen vil indarbejde de beskrevne opfølgningstiltag i tilsynsnotatet. Amtet bekræfter endvidere, at eventuelle opfølgningstiltag vil fremgå skriftligt – enten af korrespondancen mellem institutionen og forvaltningen eller af et notat fra den pågældende forvaltningsmedarbejder. Endelig har amtet oplyst at forvaltningen ikke har kapacitet til at oprette et særskilt tilsynsteam, og derfor har placeret tilsynet hos forvaltningskonsulenterne af ressourcemæssige grunde.

Jeg tager det oplyste til efterretning. For god ordens skyld beder jeg amtet sende mig en kopi af tilsynsnotatet hvor opfølgningstiltagene er indarbejdet.

Idet jeg henviser til mine bemærkninger vedrørende inhabilitetsproblematikken i den endelige rapport, foretager jeg ikke yderligere vedrørende spørgsmålet.

Opfølgning

Jeg betragter herefter inspektionen af Boligerne Kildebakken for afsluttet. Jeg afventer dog modtagelsen af kopi af amtets reviderede tilsynsnotat når dette foreligger (pkt. 8.2).

Underretning

Denne rapport sendes til Boligerne Kildebakken, Storstrøms Amt, Folketingets Retsudvalg, Center for Ligebehandling af Handicappede og Kildebakkens beboere (beboerråd) samt Kildebakkens bruger-/pårørenderåd.

Lennart Frandsen

Inspektionschef